

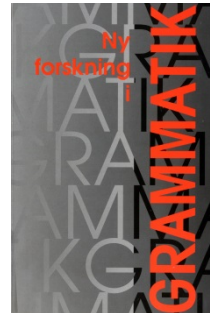
Ny Forskning i Grammatik

Titel: Syntaktiske-semantiske betvingelser i argumentstrukturen
Et kontrastivt perspektiv

Forfatter: Johan Pedersen

Kilde: Ny Forskning i Grammatik 16, 2009, s. 231-256

URL: <http://ojs.statsbiblioteket.dk/index.php/nfg/issue/archive>

© Forfatterne og Institut for Sprog og Kommunikation, Syddansk Universitet, 2009

Betingelser for brug af denne artikel

Denne artikel er omfattet af ophavsretsloven, og der må citeres fra den. Følgende betingelser skal dog være opfyldt:

- Citatet skal være i overensstemmelse med „god skik“
- Der må kun citeres „i det omfang, som betinges af formålet“
- Ophavsmanden til teksten skal krediteres, og kilden skal angives, jf. ovenstående bibliografiske oplysninger.

Søgbarhed

Artiklerne i de ældre numre af Ny Forskning i Grammatik (1993-2012) er skannet og OCR-behandlet. OCR står for 'optical character recognition' og kan ved tegngenkendelse konvertere et billede til tekst. Dermed kan man søge i teksten. Imidlertid kan der opstå fejl i tegngenkendelsen, og når man søger på fx navne, skal man være forberedt på at søgningen ikke er 100 % pålidelig.

Syntaktiske-semantiske betvingelser i argumentstrukturen

Et kontrastivt perspektiv

Johan Pedersen

1. Indledning¹

Jeg vil i denne artikel analysere nogle karakteristiske semantiske konflikter i sætningens argumentstruktur i dansk, engelsk og spansk. På grundlag af kontrastive eksempler vil jeg argumentere for at der er forskel på hvordan argumentstrukturen organiseres i forskellige sprogtyper, og at dette er snævert forbundet med hvordan vi skal forstå disse semantiske konflikter, hvoraf en bestemt type går under betegnelsen *coercion* (betvingelse) inden for den kognitive lingvistik.

I (1) og (2) er der konflikt mellem sætningens argumentstruktur og verbets betydning, herunder dets valensstruktur. Den resultatative betydning ('X fik Y til at forsvinde') kan ikke tilskrives verbets leksikalske betydning (den intransitive aktivitet *at sove/to sleep*). Vi kan derfor ikke sige at sætningen er organiseret som en valensstruktur centreret i verbet:

(1) Han sov den (branderten) ud

(2) He was sleeping it off

Inden for den kognitive lingvistik/konstruktionsgrammatikken taler man om at verbet bliver anvendt, eller presset ind om man vil, i en betydningssammenhæng der konflikter med dets valensstruktur. Det kaldes *coercion* (Michaelis 2004). Det der navnlig interesserer mig her er at man ikke kan lave en tilsvarende konstruktion i spansk:

1. Tak til en anonym bedømmer og redaktør Hanne Jansen for gode kommentarer.

- (3) Durmió la borrachera fuera*
 (han) sov branderten ud

Spansk tillader til gengæld en anden konstruktionstype, som dansk og engelsk ikke tillader, og hvor der er en lignende betydningskonflikt:

- (4) Durmió la borrachera
 (han) sov branderten
 ‘Han sov brandertsøvn’

I (4) er der konflikt mellem den verbalt kodede intransitive aktivitet at *sove* (*i en brandert*) og sætningens form [(SUBJ) V OBJ] der indikerer transitivitet. At der i en eller anden forstand er tale om en transitiv struktur ser man af at det NP der kandiderer til objektsfunktionen kan substitueres med en kasusmarkør i akkusativ (*la*), som altid markerer direkte objekt i spansk:²

- (4a) La borrachera **la** durmió (toda la mañana)
 branderten AKK sov (han) (hele morgenen)
 ‘Han sov brandertsøvn hele morgenen’

På den anden side ser man at der ikke er tale om en særlig stærk transitiv struktur. Dels kræver substitutionen med akkusativ en specifik kontekst, og dels tillader (4) ikke en passivtransformation, som ellers traditionelt er en vægtig test for om noget er direkte objekt, og dermed implicerer transitivitet:

- (4b) La borrachera fue dormida por... *
 branderten blev sovet af...

Det er da også den intransitive aktivitet der dominerer i betydningen: (4) handler (i modsætning til den danske og engelske version) basalt set om at sove, og mindre om effekten på branderten.

Den transitive struktur gør imidlertid at sætningen potentielt kan fortolkes kausativt, i den betydning som den danske og engelske version i

2. Dialektalt forekommer også *la* (hunkøn) og *lo* (hankøn) som markører af indirekte objekt. Denne sprogbrug er dog ikke anerkendt af RAE (Det Spanske Akademi).

hhv. (1) og (2) har: at sove således at branderten forsvinder. Rent faktisk oversættes udtrykket i (4) (fejlagtigt vil jeg mene) med den kausative betydning i spansk-danske ordbøger. Fx kan man læse i Munksgaards grønne ordbog at betydningen er *at sove rusen ud* (Munksgaard 1988). Betydningen er snarere at sove i sin brandert, som en slags angivelse af omstændighederne omkring sove-aktiviteten. Denne fortolkning understøttes af at denne konstruktion – altså med ikke-kausativ læsning – er produktiv i spansk som det fremgår af (5)-(7):

- (5) Durmió la mona para sacarse la resaca (google)
 (han) sov abekatten for at fjerne tømmermændene
 ‘Han sov brandertsøvn for at fjerne tømmermændene’
- (6) Durmió la siesta
 (han) sov middagspausen
 ‘Han sov til middag’
- (7) Bajó las escaleras
 (han) gik ned stigen
 ‘(Han) gik ned af stigen’

Eksempel (5) er helt parallelt med (4), og betydningen i (6) og (7) implicerer tydeligvis ikke kausativitet: man gør ikke noget med hverken *middagspausen* eller *stigen*.

Man må ikke forveksle konstruktionstypen i (4)-(7) med typen i (8):

- (8) Pedro durmió a la niña hablando
 Pedro sov pigen talende
 ‘Pedro talte pigen i søvn’

Også her er der en betydningskonflikt mellem verbets intransitive sove-aktivitet og den transitive struktur,³ men i modsætning til (4)-(7) er be-

3. Medmindre vi hælder til det synspunkt at der er to forskellige *dormir*-leksemer i spansk: et intransitivt og et transitivt. Goldberg (1995, 2006) har imidlertid, særligt med henblik på engelsk, argumenteret overbevisende for det uhenigtsmæssige i at skulle operere med forskellige leksikalske betydninger afhængigt af hvilken betydningsammenhæng verbet optræder i.

451

tydningen i (8) rent faktisk kausativ (resultativ): 'X får Y til at sove'. Til sammenligning tillader dansk og engelsk ikke denne konstruktionstype:

(9) Peter sov pigen ved at tale *

(10) Peter slept the girl by talking *

En dansk og engelsk version af (8) kræver en kausativ (resultativ) konstruktion af samme type som (1) og (2):⁴

(11) Han talte pigen i søvn

(12) He talked the girl to sleep

På den anden side, ligesom (3) ikke var en mulig spansk version af (1) og (2), er (13) heller ikke her en mulig spansk pendant til (11) og (12):

(13) Habló a la niña a dormir/dormida *
(han) talte pigen i søvn

Vi kan foreløbig konstatere at den resultatative konstruktionstype i (8) (spansk) har den basale resultatative argumentstruktur centreret i verbet, hvorimod dette ikke er tilfældet i (11) og (12) (dansk og engelsk). Tilsvarende er sætningens basale intransitive argumentstruktur (sove/bevægelses-betydning) i (4)-(7) (spansk) centreret i verbet, mens den basale resultatative argumentstruktur i (1) og (2) (dansk og engelsk) ikke er centreret i verbet.

Problemstillingen jeg vil se på i denne artikel er følgende: både dansk og engelsk på den ene side, og spansk på den anden side, tillader konflikt mellem verbalvalensen og sætningens syntaktiske/semantiske struktur, jf. (1)-(8) og (11)-(12). Men hvilke sprogtypologiske aspekter ligger der til grund for at konstruktionstyperne i (1) / (2) og (11) / (12) er karakteristiske for dansk og engelsk, mens konstruktionstyperne i (4)-(7) og (8) er karakteristiske for spansk? Og hvordan får det betydning for hvordan vi skal karakterisere selve den semantiske konflikt i de to sprogtyper?

4. Dvs. [SUBJ] + V (aktivitetsverbum) + OBJ + OBL]. Sml. *han sov branderten ud / he slept it off*. En alternativ type uden aktivitetsverbum er *Peter fik pigen til at sove / Peter made the girl sleep*.

Min analyse udfolder sig inden for konstruktionsgrammatikkens begrebsramme, men vi skal først omkring nogle ideer der blev lanceret af Chomsky (1981) for næsten 30 år siden. Dem vil jeg holde op mod et konstruktionsgrammatisk synspunkt, med henblik på tentativt at opstille en hypotese om hvorledes sætningens argumentstruktur organiseres i henholdsvis germanske og romanske sprog. Hypotesen står dels i opposition til det chomskianske syn på typologiske forskelle, er dels en kritik af bestemte dele af den typologiske teori indenfor den kognitive/funktionelle lingvistik, og har endelig væsentlige implikationer for udformningen af en konstruktionsgrammatisk model med henblik på flere sprog end blot engelsk. Til sidst vil jeg vende tilbage til udgangspunktet og komme med et bud på hvordan vi kan forklare at syntaktiske-semantiske konflikter i den basale sætningsopbygning manifesterer sig forskelligt i de to sprogtyper.

2. Parametrisk variation

Snyder (2001) argumenterer, på basis af L1-tilegnelsesdata og komparativ syntaks, for at forekomsten i nogle sprog (fx germanske sprog) af en række komplekse konstruktioner, såsom de resultative udtryk i (1) og (2), skyldes eksistensen af en *compounding* parameter i klassisk forstand (Chomsky 1981). Disse sprog tillader således dannelsen af komplekse prædikater: **sove x ud**, **tale x i søvn** osv. Manglende forekomster i andre sprog (fx romanske sprog) af disse konstruktioner hævdes tilsvarende at skyldes at disse sprog ikke har denne parameter, og dermed ikke kan danne komplekse prædikater. Det essentielle i Snyders resultater er for det første at evnen til produktiv ordkomposition, fx *bycykel*,⁵ er en forudsætning for evnen til komposition i et andet uafhængigt syntaktisk

5. Produktiv ordkomposition forudsætter ikke en leksikaliseringproces. Umiddelbart efter at projektet med fri benyttelse af kommunes cykler i København blev iværksat, ville det i dansk være korrekt dansk at tale om *bycyklen*; og man ville blive forstået, forudsat at det i sammenhængen ville være meningsfyldt at tale om en *bycykel* (altså at projekt *bycykel* var kendt af tilhøreren). En tilsvarende ordkomposition er ikke produktiv i spansk, der kræver en forudgående leksikaliseringproces: *bicicleta ciudad** (= 'bycykel') går ikke, men *hombre rana* (= 'frømand') er fin. Spansk råder i stedet over en eksplicit kodet specificerende konstruktion via brugen af præpositionen *de*: *bicicleta de ciudad*, som selvfølgelig også kun vil være meningsfuld såfremt det giver mening at tale om en *bycykel* i spansk sammenhæng. For flere detaljer om denne konstruktion, se fx Müller (2007).

domæne, nemlig dannelsen af komplekse prædikat-konstruktioner, såsom resultativ-konstruktioner: *he sleeps it off*, eller: *he kissed her unconscious*. Derudfra argumenterer han for eksistensen af en *compounding* parameter der skulle have afgørende betydning for dannelsen af komplekse prædikater i engelsk. For det andet viser han ud fra komparative syntaktiske undersøgelser at de sprog der tillader dannelse af komplekse prædikater også tillader ordkomposition, og omvendt, at de sprog der ikke tillader dannelse af komplekse prædikater, heller ikke tillader ordkomposition. Derved argumenterer han for at der er tale om en sprogtypologisk parameter, som oprindeligt foreslået af Chomsky.

Disse sprogtypologiske forskelle synes at være et faktum. Men man kan diskutere om de afspejler eksistensen af en *compounding* parameter der i chomskiansk forstand er slået fra eller til, eller om der snarere er tale om at de to sprogtyper organiserer sig forskelligt i sætningsopbygningen, som noget der vil kunne ændre sig over tid. Der kan bygges op omkring leksikalske enheder (ord i simple eller komplekse leksemer, og sætningssyntaksen omkring verbale leksemer), eller der kan i Goldbergs forstand bygges op omkring uafhængige diagrammer/skemaer der kombineres med leksikalske valensstrukturer. Jeg forfølger den ide at der er forskel på hvordan et sprog basalt set organiserer sig i sætningsopbygningen: omkring leksikalske enheder eller i uafhængige diagrammer. Den del af Snyders resultater der vedrører tilegnelsen af de komplekse resultative konstruktioner, vil her skulle fortolkes i retning af at dannelsen af et komplekst diagram over den resultative konstruktion i brugerens grammatik via generaliseringsprocesser forudsætter evnen til at danne et andet mere simpelt diagram som skelettet i ordkomposition. Og det kan der være mange gode, men også komplicerede, grunde til. Mit synspunkt vil kunne forklare en række væsentlige forhold der ikke umiddelbart kan håndteres med Snyders parameter-teori (PT):

- Selvom PT er en typologisk teori, er den udviklet med afsæt i mulighederne i den engelske sprogstruktur. Det giver nogle væsentlige begrænsninger. PT kan forklare hvorfor konstruktionstypen *he talked her to sleep* er mulig i engelsk og dansk (+ *compounding* parameter), og ikke er mulig i spansk: *la habló*

*dormida** (÷ compounding parameter). Men PT kan ikke forklare hvorfor *he slept the girl (by talking)** (også resultativ) ikke er mulig i engelsk og dansk, hvorimod den er mulig i spansk: *durmió a la niña hablando*.

- PT tager ikke højde for at grænsen for hvornår der er tale om sekundært prædikat og hvornår der er tale om et subkategoriseret (verbalbestemt) led er svær at sætte. Det fører til en række uholdbare konklusioner, fx at engelsk, men ikke spansk, har resultative konstruktioner (Snyder 2001). Spansk **har** rent faktisk resultative konstruktioner der minder meget om dem vi kender fra dansk og engelsk, men opbygningen i spansk er styret af verbet, og derfor udpræget restriktiv, i modsætning til dansk og engelsk.
- PT forholder sig ikke til hvilken rolle den alternative form for ordkomposition, der er karakteristisk for sprog som spansk (eksplicit kodet specificerende konstruktion), jf. note 5, har i forhold til det parametriske system. Vi skal nedenfor se at netop en specificerende skematisk konstruktion er karakteristisk for sprog som spansk.

Jeg skal ikke her gå nærmere ind i at diskutere Snyders parametriske position. Jeg vil til gengæld i de følgende afsnit præcisere hvad jeg forstår ved at de to sprogtyper organiserer sig forskelligt i sætningsopbygningen, og vise hvad det betyder for bestemte sprogtypologiske problemstillinger, herunder den problemstilling jeg skitserede i indledningen.

3. Sætningens organisering i konstruktioner af forskellig specificitet og skematicitet

Konstruktioner er i teoretisk forstand ikke-afledte form-betydningspar af forskellig specificitet som lagres som en del af brugerens grammatik (se Goldberg 1995, 2006). Selv afledte form-betydningspar lagres, ifølge Goldberg (2006), uafhængigt som grammatiske konstruktioner, hvis de er tilstrækkeligt hyppigt forekommende. Det kunne fx gælde *subjekter*, der kan afledes af *argumentstruktur konstruktioner*. Et leksem, fx [*coche*] / 'bil', er en informationsmæssigt substantiel konstruktion med en særlig status fordi den er forudsætningen for sætningsopbygningen i alle

sprog.⁶ Et idiom er en lignende, men langt mere kompleks, substantiel konstruktion: [no hay mal que por bien no venga] / 'intet er så skidt at det ikke er godt for noget'. Konstruktioner kan også være af skematisk karakter, som de diagramagtige argumentstruktur konstruktioner, der har deres egen skematiske betydning, fx den resultatative konstruktion i dansk og engelsk: [SUBJ, V, OBJ, OBL] / 'X causes Y to become Z'. Som endnu mere diagramagtige konstruktioner, er grammatiske regler lagret som konstruktioner i brugerens grammatik, fx the *conjunction reduction rule* i dansk, engelsk og andre sprog: [SUBJ, V, AND, Ø, VP] / 'conjunction reduction'. Noget der tit overses, eller gås for let hen over, er at så godt som alle sproglige udtryk (også fra et konstruktionelt synspunkt har en intern struktur. De vil således typisk bestå af mange forskellige konstruktionstyper af forskellig specificitet, oftest leksikalske konstruktioner, NP- og VP-konstruktioner, morfologiske konstruktioner og argumentstruktur konstruktioner, men også mange andre typer. Sætningen organiseres basalt set ved hjælp af to konstruktionstyper, som har en forskellig grad af specificitet, eller skematicitet, afhængigt af fra hvilket synspunkt man ser det:

- 1) Leksikalske (argumentstruktur) konstruktioner organiserer informationen i en valensstruktur.
- 2) Skematiske (argumentstruktur) konstruktioner organiserer informationen på et mere abstrakt niveau.

4. Hvordan organiseres informationen i de forskellige sprogtyper?

Det centrale spørgsmål er nu om der er forskel på hvorledes informationen organiseres i de forskellige sprogtyper. Det er nærliggende at undersøge eftersom konstruktioner, herunder også sætningen som helhed, i udpræget grad er sprogspecifikke (fx Croft *et al.* 2009; Croft

6. Derfor er det også en god ide at bevare betegnelsen *leksem* for netop denne særlige konstruktionstype. Man kan også tale om *leksikalske konstruktioner*, enten for at sætte fokus på at et leksem fungerer kognitivt ligesom andre konstruktionstyper, eller med henvisning til leksemets mulighed for at være centrum i en mere kompleks enhed, der er bestemt at leksemets valensstruktur.

2001). Spørgsmålene bliver: hvilke konstruktionstyper organiserer sætningen?, og navnlig: Hvilken type organiserer det basale sætnings-skelet, argumentstrukturen?

En foreløbig hypotese vil være at sprog kan være forskellige med hensyn til skematiciteten i det basale sætningsskelet. Med andre ord, organisationsmåden for argumentstrukturen kan være leksikalsk eller skematisk. Ser vi på engelsk, er argumentstrukturen, ifølge Goldberg, organiseret i skematiske argumentstruktur konstruktioner (*argument structure constructions*) (Goldberg 1995, 2006). Dette basale betydningsskelet er specificeret i leksikalske konstruktioner, navnlig i verbet, og i andre skematiske konstruktioner, som alle er dele af sætningens interne struktur. Et godt eksempel er *way*-konstruktionen (fx Jackendoff 1990, Goldberg 1995):

(14) Peter [*fought*] his way out of the restaurant

[SUBJ_i V POSS_i *way* OBL] /
'X moving Y by creating a path'

[*fought*] / 'middel, årsag til bevægelse'

I *way*-konstruktionen er der ingen af de leksikalske størrelser der i sig selv kan siges at have en organiserende rolle i kodningen af den basale betydningsstruktur, som er: 'X moving Y by creating a path'. Navnlig kan 'moving by creating a path' ikke udledes af den leksikalske betydning i verbet *fought*. I stedet for er det en skematisk form, den såkaldte *way*-konstruktion, der som et diagram bærer udtrykkets karakteristiske betydning. Verbet *fought* specificerer hvordan, dvs. midlet (i kursiv). I spanske versioner af *way*-konstruktionen kan grundbetydningen 'X moving Y by creating a path' normalt udledes af den valensstruktur der er en integreret del af verbets betydning:

(15)	Pedro	se	[abrió/hizo]	camino	([<i>a codazos</i>])
	Pedro	DAT	åbnede/skabte	vej	(ved at bruge albuer)
	para	salir		del restaurante	
	for	at komme ud		af restauranten	

[SUBJ, DAT, **abrir/hacer**, OBJ, ADV] / 'X moves Y by creating a path'
[Adverbiel konstruktion] / 'middel, årsag til bevægelse'

Derved får verbet en central rolle (med fed) i den måde den basale argumentstruktur er organiseret. Information om midlet (i kursiv) kan eventuelt tilføjes i en ikke-verbalt organiseret adverbial konstruktion (*a codazos*) der fungerer specificerende i forhold til den basale betydningsstruktur. Så pointen er altså her at den spanske version af *way*-konstruktionen adskiller sig systematisk fra den engelske version med hensyn til hvordan den kernebetydning der er knyttet til argumentstrukturen og den specificerende betydning er organiseret. (16)–(19) er parallelversioner (engelsk, tysk, spansk og fransk) af en *way*-konstruktion, taget fra et parallelkorpus (Project Syndicate 2008):

(16) he *barged* his way past Hillary Clinton

(17) kann-te er sich an Hillary Clinton, ..., vorbei-*drängeln*
can-PST.3SG he REFL Hillary Clinton past-push-INF

(18) **logr-ó** **super-ar** *a los tumbos* a Hillary Clinton
(he) manage-
PST.3SG do better-INF in a clumsy way than Hillary Clinton

(19) il **a pu** **dépass-er** Hillary Clinton
he can-PRF.3SG pass-INF Hillary Clinton

Disse paralleleksempler viser at fransk organiserer sin version af *way*-konstruktionen som spansk, nemlig omkring verbet,⁷ og at tysk, ligesom engelsk, bygger op omkring en skematisk konstruktion, der på diagrammatisk vis bærer den centrale betydningsstruktur. I tysk er denne konstruktion, som her, typisk reflexiv. Det gælder også i dansk, som fx i *han maste sig forbi Hillary Clinton*. Verbet specificerer midlet: *barged* (engelsk), *drängeln* (tysk), *maste* (dansk).

5. Lignende forskelle i centrale semantiske domæner

Hvad kan vi udlede af den kontrastive analyse af *way*-konstruktionen? Man kan indvende at den blot er udtryk for at sprog som spansk ikke har udtryk der kan sammenlignes med *way*-konstruktionen i engelsk,

7. Dog specificeres midlet ikke i den franske version.

og at det ikke nødvendigvis siger noget om hvordan spansk organiserer sætningen i forhold til engelsk. Derfor bør vi se nærmere på en række semantiske domæner hvor vi ved at sprogene har klart sammenlignelige udtryk. Her vil vi kunne se om lignende forskelle kan identificeres, og på det grundlag afgøre om der er tale om en systematisk forskel. Vi vil altså se på om engelsk og spansk også i disse domæner tillader, hhv. ikke tillader, at sætningens argumentstruktur ikke er bundet sammen af verbets valensstruktur. Hvis spansk fx heller ikke i disse domæner tillader at den basale betydningsstruktur ikke kan udledes af verbets betydning, er det en indikation af at spansk organiserer argumentstrukturen omkring verbet.

I den engelske ditransitive konstruktion [SUBJ, V, OBJ1, OBJ2], involverer den basale betydningsstruktur en overførsel mellem en viljebestemt agent og en villig recipient, og det kan formaliseres som 'X caused Y to receive Z' (Goldberg 1995):

- (19) She gave him a cake
- (20) Le dio una tarta
 DAT (hun) gav en kage

Som vi kan se i (20), så har spansk et lignende udtryk. Vi kan derfor konstatere at med hensyn til den ditransitive konstruktion har spansk en sammenlignelig konstruktionstype. Problemet er at når vi skal finde ud af hvordan den ditransitive betydning er organiseret i disse sætningerne, så er der ikke noget i sådanne prototypiske eksempler der viser om overførselsbetydningen kodes i en leksikalsk (verbal) konstruktion, på basis af en valensstruktur, eller om den er organiseret i et uafhængigt skelet, som et diagram over argumentstrukturen med sin egen betydning, dvs. en såkaldt argumentstruktur konstruktion. I sidste tilfælde fungerer verbets betydning, herunder dets valensstruktur, som en redundant leksikalsk specifikation. Uklarheden skyldes selvfølgelig verbet, der både i dansk og engelsk er trivalent med betydningen: 'X giver Y til Z', hvorved verbets betydning ligger helt tæt op af sætningens overførselsbetydning. Det samme kan ikke siges at gælde i mere atypiske eksempler som (21), taget fra Goldberg (1995), der indikerer at den centrale overførselsbetydning må være organiseret i et uafhæn-

gigt diagram, og at kun selve aktiviteten specificeres via verbet. Det væsentligste argument for denne analyse er at det ikke er plausibelt at sige at overførselsbetydningen skulle være en del af verbets leksikalske betydning (*bake*).

(21) She baked him a cake (Goldberg 1995)

Spansk har imidlertid meget vanskeligt ved at lave en tilsvarende ditransitiv konstruktion med et tilsvarende aktivitetsverbum. Generelt gælder det at direkte paralleller til den ditransitive argumentstruktur er meget hyppigt forekommende i spansk, som eksemplificeret i (20), men det lader sig meget vanskeligt gøre med verber der ikke i sig selv repræsenterer den karakteristiske overførselsbetydning (Martínez Vázquez 2003).⁸

8. Der er muligt i spansk at lave hvad der tilsyneladende ligner modeksempler:

(8)	María	le	cocin-ó	un asado.
	María	DAT.3SG	lave mad-PST.3SG	et stykke kød

Men her implicerer brugen af dativ ikke nødvendigvis overførselsbetydning, en viljebestemt agent og en villig recipient, hvad der er den ditransitive konstruktions centrale betydning i engelsk. Eksemplet ville man kunne finde i mindst følgende kontekster:

María le cocinó un asado *para dárselo*.

'María lavede en steg for at give den til ham (overførsel)'

María le cocinó un asado *antes de irse para que no tuviese que hacerlo él*.

'María lavede en steg før hun gik så han ikke skulle gøre det selv'

María le cocinó un asado *para demostrarle que sabía cocinar*.

'María lavede en steg for at vise ham at hun kunne lave mad'

Det er derfor rigtigt at der findes spanske udtryk med dativobjekt hvor den ditransitive betydning ikke kan udledes af verbet, som eksemplificeret her. De kan bare ikke bruges som argument for at der findes en ikke-afledt skematisk ditransitiv konstruktion i spansk der kan sammenlignes med den engelske ditransitive. De er snarere udtryk for at der i spansk findes en uafhængig, ikke-verbalafledt, dativ-konstruktion, der i snart alle mulige sammenhænge kan specificere sætningens centrale betydning. I eksemplet her specificeres en helt almindelig transitiv konstruktion: *María laver en steg*.

Det samme argument gælder for resultativ-konstruktioner (Boas 2003, Goldberg 1995), hvor den basale betydning kan formaliseres som 'X caused Y to become Z':

- (22) She painted the house red
 Pintó la casa roja
 (hun) malede huset rødt

Dette eksempel viser at spansk rent faktisk har resultative konstruktioner der kan sammenlignes med den engelske resultativ.⁹ Ligesom i (19) og (20) kan vi heller ikke her se om den centrale betydning er kodet leksikalsk, på basis af en valensstruktur, eller i en uafhængig argumentstruktur konstruktion. Verbet kandiderer nemlig til at organisere betydningen, men vi kan ikke se om det underliggende fungerer sådan. Atypiske resultativer, som i (23), viser imidlertid at den resultative betydning må stamme fra et uafhængigt diagram med egen betydning, eftersom den resultative betydning ikke kan udledes af *cry*:

- (23) She cried herself asleep
 (24) Lloró a sí misma dormida*
 (hun) græd sig selv i søvn

Heller ikke her tillader spansk en parallel konstruktion, se (24), da den resultative betydning ikke kan udledes af verbet. Den resultative konstruktion er altså mulig i spansk, men det kræver at dens basale betydning kan udledes af verbet. Endnu et eksempel med den resultative konstruktion ses i (25)-(27), hvor en spansk version kræver at den basale resultative betydning er centreret i verbet:

- (25) He kissed her unconscious (Goldberg 1995)
 (26) La besó inconsciente*
 AKK (han) kyssede bevidstløs

9. I nogle spanske dialekter kan dette eksempel, der er en direkte parallel til det engelske, virke mærkeligt, og man ville foretrække at sige: *pintó la casa de rojo*, altså med en adverbial tilføjelse med direkte relation til verbet i stedet for et objektsprædikat. Det understreger blot pointen, at den centrale betydning i spansk er organiseret via verbet. Det er i øvrigt let at supplere med andre typer, fx *dejó la casa desordenada* ('han efterlod huset i uorden').

- (27) La **desmayó** con un beso
 AKK (han) besvimedede med et kys

Simple kommunikative udtryk findes helt parallelt i engelsk og spansk, som i (28) og (29):

- (28) He said yes
 (29) Dijo que sí

Vi kan ikke ud fra disse to eksempler se om den basale kommunikative argumentstruktur: 'X kommunikerer Y' er organiseret i en verbal valensstruktur (verbets betydning ville umiddelbart passe fint til den opgave), eller om den er organiseret skematisk, i et uafhængigt diagram, og elaboreret i verbet. Det kan vi til gengæld i (30), der indikerer at det sidste er tilfældet, eftersom det ikke virker overbevisende at betragte den basale kommunikative betydningsstruktur som forankret i verbets leksikalske struktur (*nodding*):

- (30) He nodded yes

En parallel konstruktion lader sig ikke konstruere i spansk, der også her kræver en opbygning omkring verbet, se (32):

- (31) Cabeceó un sí*
 (han) nikkede et ja
 (32) **Asintió** con la cabeza
 (han) samtykkede med hovedet

Martínez Vázquez har observeret at denne form for konflikt mellem verbets semantik og den basale kommunikative betydning er meget produktiv i engelsk, i modsætning til spansk hvor man kun sporadisk finder eksempler (Martínez Vázquez 2003). Martínez Bázquez foreslår at de uhyre få forekomster af denne form for semantisk konflikt skyldes at spanske sprogbrugere foretrækker at undgå syntaktisk metonomi af denne slags. Men man må spørge hvorfor spanske sprogbrugere skulle foretrække at undgå atypiske kombinationer af leksikalsk og skematisk betydning? Eksempler som (32) giver os et fingerpeg. Sætningens centrale betydningsstruktur er nemlig her organiseret omkring verbet, hvilket som vi har set er et generelt træk i spansk.

6. Hypotese

Jeg vil formulere følgende hypotese:

Engelsk organiserer sætningens kernebetydning i uafhængige diagrammer, såkaldte skematiske argumentstruktur konstruktioner, og den specificerende betydning i leksikalske (verbale) konstruktioner og supplerende skematiske konstruktioner.

Spansk organiserer kernebetydningen leksikalsk i verbet, og mere sekundære betydninger som skematisk organiserede specifikationer (Pedersen 2009a, 2009b, under udgivelse, under bedømmelse).

Hypotesen forklarer først og fremmest at semantiske konflikter i sætningen af den slags vi har set i afsnit 4 og 5 er hyppigt forekommende, og produktive, i sprog som engelsk, mens de er yderst sjældne i spansk. Men som vi skal se nedenfor kan den også håndtere de typiske tilfælde af semantisk konflikt i sætningen som rent faktisk findes i spansk, jf. indledningen.

Hypotesen siger ikke at spansk ikke benytter uafhængige (ikke verbalafledte) skematiske konstruktioner (diagrammer) i sætningsopbygningen. Spansk har også skematiske konstruktioner, men på et andet organisatorisk niveau. De fungerer som specificerende diagrammer. Det kan fx være adverbielle konstruktioner, eller morfologiske aspektkonstruktioner.¹⁰

7. Hvad betyder hypotesen for sprogtypologisk teori?

Ud over romanske sprog, gælder det at også mange andre sprog, bl.a. ikke-relaterede sprog som tyrkisk og kun delvist relaterede sprog som hindu, kræver at sætningens basale betydning matcher verbets betydning (Narasimhan 1998). Disse sprog er kategoriseret som *verb-framed* sprog i Talmys velkendte typologi om leksikalisering af makro-events (Talmy 1985, 1991, 2000). Det peger på at hans typologi dybest set handler om forskellige måder at organisere sætningens information

10. Skematiske konstruktioner med specificerende funktion finder selvfølgelig også i sprog som engelsk og dansk.

(Pedersen 2009a), og mindre om leksikaliseringmønstre.¹¹ Hvis vi skal udtrykke en makro-event (fx en bevægelse), så gælder det, ifølge Talmy, at nogle sprog, fx germanske sprog, vil leksikalisere den basale event (retningsbestemt bevægelse) i en satellit (*satellite-framed languages*). Den sekundære event, fx bevægelsesmåden, er leksikaliseret i verbet. Andre sprog, fx romanske sprog, leksikalisere den basale event i verbet (*verb-framed languages*), og kan udtrykke den sekundære event uden for verbet. (33) er Talmys klassiske eksempel:

(33) The bottle floated into the cave

La botella	entró	en	la cueva	flotando
flasken	bevægede sig ind	i	hulen	flydende

I en meget omfattende litteratur om emnet er der bred enighed om eksistensen af de typologiske forskelle, men der er også omfattende dokumentation for at de fleste sprog, ved nærmere eftersyn, reelt må karakteriseres som en blandingstype i forhold til Talmys to-delning.

Som en videreudvikling af typologien i forhold til spansk, der altid har spillet en meget central rolle i udviklingen af Talmys typologi, har Jon Aske i en ofte citeret artikel foreslået følgende: Ateliske mådesverber kan i spansk (ligesom i fx dansk og engelsk) godt kombineres med en satellit såfremt der **ikke** overskrides nogen (mål)grænse (Aske 1989):

(34) La botella	flotó	hacia	la cueva
Flasken	flød	hen imod	hulen

(35a) og (36a) er til gengæld uacceptable spanske versioner af henholdsvis (35) og (36), hvor ateliske mådesverber er brugt i en telisk kontekst:

(35) The bottle floated to the cave

(35a) * La botella flotó a la cueva

11. Den samme kritik kan rettes mod den sprogtypologi der er blevet udviklet på CBS (Korzen & Lundquist 2004), hvor man skelner mellem endocentriske og exocentriske sprog ud fra nogle leksikaliseringmønstre der minder om dem man finder hos Talmy og de lingvister der tager udgangspunkt i Talmys arbejde.

- (36) She danced out of the door
- (36a) * Bailó fuera de la puerta

Den endog relativt hyppige forekomst af helt almindelige eksempler som (37)-(39) viser imidlertid at Askes forslag er problematisk:

- (37) **Corrió** al lavabo (CREA)
han løb til toilettet
'Han løb ud på toilettet'
- (38) ... **vuelan** a la ciudad de los rascacielos maquetas. (CE)
de flyver til byen af skyskraberne modelagtige
'De flyver til byen med de modelagtige skyskrabere'
- (39) Cristina **había caminado** a la casucha del fondo (CE)
Christina var gået til den usle rønne i bunden
'Christina var gået (til fods) hen til den usle rønne i bunden'

Set ud fra Talmys typologi, er den basale betydningsstruktur, bevægelsesforløbet (retningen), i (37)-(39) kodet uden for verbet i en satellit, mens bevægelsesmåden er verbalt kodet. Eksemplerne går altså imod leksikaliseringmønstrene for spansk i Talmys typologi. Disse helt normale udtryk i spansk er også problematiske for Askes forslag, da de helt klart implicerer en telisk handling. Vi kan efter min opfattelse kun forklare denne sprogbrug hvis vi går ud fra at det er verbets organiserende rolle, og ikke verbets leksikaliserende rolle, der er den afgørende typologiske faktor. Betydningen af verberne *correr* ('løbe'), *volar* ('flyve') og *caminar* ('gå') er atelisk, men det er samtidig en aktivitet der typisk involverer en retningsbestemt bevægelse (fx han løb over gaden, ned til stranden). Isoleret set har disse verber en atelisk semantisk struktur (aktivitetsverber), men vi kan let aflede en telisk kontekst af den aktivitet disse verber denoterer. Disse verber kan derfor relativt let bruges, ved hjælp af en svag valensstruktur, til at organisere udtryk for bevægelse der har markeret retning og/eller et mål i en satellit; i modsætning til aktivitetsverber som fx *flyde* og *danse*, der ikke har disse egenskaber. Det typiske scenarie er at noget flyder rundt i vandet uden at være en retningsbestemt aktivitet; og at man danser uden at danse noget bestemt sted hen.¹²

12. For en mere indgående analyse, se Pedersen (under udgivelse), Pedersen (under bedømmelse).

Italiensk tilhører den romanske sprogtype, og kan ligesom spansk karakteriseres som verb-framed i Talmy's opdeling. Italiensk er også karakteriseret ved den hyppige forekomst at verbum-partikel konstruktioner, og minder i den forstand mere om et germansk sprog. Det gælder imidlertid at der ikke er nogen, eller kun ringe, mulighed for at adskille verbet og partiklen i disse konstruktioner (Jansen 2009; Masini 2005, 2007; Simone 1996):

(40) hai quasi messo sotto il cane (Masini 2007)
 du har næsten anbragt under hunden
 'du har næsten kørt hunden over'

(41) *hai quasi messo il cane sotto (Masini 2007)
 du har næsten anbragt hunden under

Kravet om formel kontinuitet i verbum-partikelkonstruktionen i italiensk afspejler muligvis det træk der, ifølge hypotesen, er karakteristisk for romanske sprog, i modsætning til germanske sprog, nemlig at sætningens basale betydning organiseres omkring verbet.

8. Hvad betyder hypotesen for den konstruktionsgrammatiske analyse?

Hypotesen betyder at den skematiske konstruktion, det sproglige diagram med egen betydningsstruktur, spiller en fundamental organiserende rolle i sprog som dansk og engelsk. Det uafhængige diagram organiserer den basale argumentstruktur. Til gengæld spiller den leksikalske (verbale) konstruktion af argumentstrukturen en fundamental organiserende rolle i spansk og andre romanske sprog. Dette har umiddelbart konsekvenser for den kontrastive analyse af semantiske konflikter mellem verbets leksikalske betydning og sætningens betydning, jf. indledningen. I analysen af spansk giver det ikke mening at tale om at specifikke verbalbetydninger bliver presset (*coerced*) ind i en atypisk kombination med en uafhængig argumentstruktur konstruktion, hvis spanske sætninger basalt set er organiseret af verbet. Til gengæld giver det ifølge hypotesen mening at tale om at den basale verbalt organiserede argumentstruktur integrerer et diagram, en uafhængig skematisk konstruktion, som et ekstra organiserende niveau. Det vil jeg demonstrere i sidste afsnit.

8.1. Tilbage til udgangspunktet – typologisk bestemte betvingelser

Vi vil her til sidst vende tilbage til eksemplerne (1)-(4), her gengivet som (42)-(45), for med udgangspunkt i den opstillede hypotese at analysere den semantiske konflikt mellem verbets leksikalske betydning og sætningens syntaktiske struktur:

(42) Han sov den (branderten) ud

(43) He slept it off

(44)	Durmió	la borrachera	fuera*
	(han) sov	branderten	ud

(45)	Durmió	la borrachera →	la	durmió...
	(han) sov	branderten	AKK	sov
	'Han sov brandert-søvn'			

(45a) La borrachera fue dormida por...*

Dansk og engelsk bygger i (42) og (43) sætningen op over et basalt diagram: [SUBJ, V, OBJ, OBL] der har den skematiske betydning 'X caused Y to become Z'. Betydningen specificeres leksikalsk, først og fremmest via den atypiske kombination med en intransitiv verbal konstruktion:

SUBJ	V	OBJ	OBL	'X caused Y to become Z'
(SUBJ)	V			'(X) sover'

Spansk bygger ifølge hypotesen sætningen, og dermed også den basale betydning, op omkring verbet. Derfor er den parallelle resultatative version i (44) ikke mulig, da den basale resultatative betydning her organiseres uden for verbet i et uafhængigt diagram. I (45) er den centrale betydning derimod sove-aktiviteten, og den organiseres, i overensstemmelse med hvad der må forventes for spansk, omkring verbet i en valensstruktur, hvor verbet har valens til subjekt og en adverbial specifikation. Betydningen bliver følgelig at nogen (den person der refereres til) sover under bestemte omstændigheder (fuldskab):

(SUBJ)	V	(ADV)	'(X) sover under bestemte omstændigheder (Y)'
SUBJ	V	OBJ	'X påvirker Y'

På et sekundært organiserende niveau kombineres verbalstrukturen, i overensstemmelse med hypotesen, med et uafhængigt transitivt diagram med betydningen: 'X (subjektet) påvirker Y (branderten)'. At der er tale om et transitivt diagram ses af syntaksen, navnlig akkusativtransformationen, der normalt indikerer direkte objekt i spansk. Dette sekundære transitive betydningsniveau gør at også betydningen i denne spanske version vil kunne implicere et element af resultativ betydning, altså at branderten forsvinder som følge af *sove*-aktiviteten.

At konstruktionen i dansk og engelsk, i modsætning til spansk, er bygget op omkring et uafhængigt diagram, der ikke er afledt af verbet, ses også af at konstruktionen er særligt produktiv på verbalpladsen. Man kan fx i moderne, uformel, dansk sprogbrug blandt andet:

(46) Sove/knalde/koge/breeze/sidde/drikke/svede... branderten ud (Google)

Det samme gælder formentlig for engelsk. Den spanske konstruktion synes kun at være produktiv med hensyn til komplementleddet:

(47) **Dormir** ('sove') la borrachera ('branderten') / la moña ('abekatten') / la siesta ('middagspausen') / la noche ('natten') / el día ('formiddagen') / el amanecer ('daggrøet') / el sueño ('søvnen') / la tristeza ('tristheden') / la desgracia ('ulykken')...

Det underbygger at den spanske version basalt set er en verbal konstruktion. Som intransitiv verbal konstruktion med integreret sekundær transitiv struktur betragtet, er denne konstruktionstype produktiv. Man kan drage en klar parallel mellem eksemplerne i (42)-(45) og konstruktionen af bevægelse i (48)-(50):

(48) Han løb ned af trappen

(49) He ran down the stairs

(50) Bajó	las escaleras	<i>corriendo</i>
(han) bevægede sig ned	trapperne	løbende
'Han løb ned af trapperne'		

(50a) **Las bajó** *corriendo*
 AKK (han) bevægede sig ned løbende

(50b) * Las escaleras fueron bajadas por Pedro
 trapperne blev gået ned af af Pedro

Verbet *bajar* kan ligesom *dormir* realiseres på to forskellige måder syntaktisk: A) intransitiv bevægelse: Pedro bajó aquí corriendo ('Pedro bevægede sig ned her løbende'), som i (50); B) transitiv (resultativ) læsning: Pedro bajó las maletas de prisa ('Pedro hentede kufferterne ned i en hast'), der er helt parallel med (8). I (50) kan vi ud fra konteksten se at der er tale om en intransitiv konstruktion af en bevægelsessituation. Vi må derfor stille det samme spørgsmål som vi stillede i forbindelse med analysen af (45): hvis konstruktionen er intransitiv og den basale betydning er bevægelse ('Pedro bevægede sig ned af trappen'), hvordan skal vi så forstå den reducerede transitive form sætningen har? Ligesom (45) tillader (50) en akkusativ-substitution, jf. (50a), men ikke en passivtransformation, jf. (50b). Det kan vi fortolke sådan at den basale betydningsstruktur i (50), bevægelsessituationen, er organiseret i en intransitiv konstruktion, omkring verbets valensstruktur. Sætningen får i udtrykket transitiv form som følge af et sekundært organisatorisk niveau, hvor et uafhængigt transitivt diagram inkorporeres:

(SUBJ)	V	(ADV)	'(X) bevæger sig ned på et bestemt sted (Y)'
SUBJ	V	OBJ	'X påvirker Y'

Det transitive diagram er ikke det basale skelet. Det forklarer at passivtransformationen (som basal indikator for transitivitet i en sætning) ikke er mulig. Transitiviteten er nemlig stærkt reduceret som følge af det basale intransitive skelet. Det ses også af at den grundlæggende betydning i sætningen er 'X bevæger sig på et bestemt sted Y', og ikke 'X overfører energi til Y'. Den primære leksikalske konstruktion dominerer altså betydningsstrukturen.

Som nævnt optræder *bajar* også i en konstruktion med resultativ betydning, der er helt parallel med *Pedro durmió a la niña*, cf. (8):

- (51) Pedro bajó las escaleras
 Pedro bevæge ned stigen
 'Pedro hentede stigen ned'

Den centrale resultatative betydning er centreret i verbet: '(stigen) bevæge sig ned'. Konstruktionen bliver yderligere organiseret i et transitivt diagram: SUBJ, V, OBJ der kompletterer den resultatative konstruktion. Denne integration af en leksikalsk konstruktion og et kompletterende transitivt diagram kan formaliseres på følgende måde:

	V	(SUBJ)	'Bevæge sig ned (X)'
SUBJ	V	OBJ	'Y overføre energi til X'

Bemærk at den resultatative læsning af (51), i modsætning til (50), både kan akkusativ-markeres og passivtransformeres:

- (51a) Pedro **las** bajó
 Pedro AKK bevæge ned
 'Pedro hentede den ned'

- (51b) Las escaleras fueron bajadas por Pedro
 'Trapperne blev hentet ned af Pedro'

Det kan fortolkes som udtryk for at det transitive diagram i (51) spiller en mere fremtrædende rolle i sætningsstrukturen sammenlignet med (50). I (50) er der først og fremmest tale om at subjektet bevæger sig på trappen.¹³ I (51) er der også grundlæggende tale om intransitiv bevægelse: trappen bevæger sig ned (den resultatative bevægelse), men der er også tale om at subjektet gør noget med stigen (den transitive komplettering af den resultatative betydning).

9. Konklusion

Jeg har foreslået at der er typologiske forskelle mht. den måde sætningen basalt set er organiseret. Denne indsigt vil måske kunne udfordre principperne for parametrisk variation (fx Chomsky 1981, Snyder

13. Selvom der også er tale om en vis interaktion med trappen.

2001). Teori-internt betyder det en ny fortolkning af Talmys deskriptive typologi. Fra at være et spørgsmål om leksikaliseringsmønstre, handler typologien her om skemacitet versus verbalvalens i sætningens organisering. Det kan forklare data der hidtil har været anset for at være afvigende data i forhold til Talmys typologi. Hypotesen har betydning for hvordan vi kan analysere konflikter mellem verbets betydning og sætningens betydning/syntaks i et kontrastivt perspektiv. Jeg har givet eksempler på at et og samme verbum i spansk godt kan optræde i forskellige konstruktioner, men at sådanne tilfælde ikke, som det ofte er tilfældet i engelsk og dansk, har karakter af at verbet lader sig presse ind i en struktur der konflikter med verbets egen valensstruktur. Analysen får således betydning for hvordan vi skal forstå sådanne semantiske-syntaktiske konflikter i sprog der tilhører en anden sprogtype end engelsk, fx spansk. Det har været hovedsigtet med denne artikel at belyse denne problematik.

Henvisninger

- Aske, J. (1989). Path predicates in English and Spanish: A closer look, i K. Hall, M. Meacham & R. Shapiro (red.) *Proceedings of the Fifteenth Annual Meeting of the Berkeley Linguistics Society*, Berkeley Linguistics Society, 1-14.
- Boas, H. (2003). *A constructional approach to resultatives*. Stanford: CSLI Publications.
- Chomsky, N. (1981). *Lectures on government and binding*. Dordrecht: Foris.
- CE (2002). Corpus del Español. M. Davies. <<http://www.corpusdelespanol.org>>.
- CREA (2008). Corpus de referencia del español actual. Real Academia España (RAE). <<http://www.rae.es>>
- Croft, W. (2001). *Radical Construction Grammar*. Oxford: Oxford University Press.
- Croft, W. *et al.* (2009). Revising Talmy's typological classification of complex events, i H. Boas (red.) *Contrastive Construction Grammar*, Amsterdam: John Benjamins. Under udgivelse.
- Goldberg, A. E. (1995). *Constructions. A construction grammar approach to argument structure*, Chicago: University of Chicago Press.
- Goldberg, A. E. (2006). *Constructions at Work. The Nature of Generalization in Language*. Oxford: Oxford University Press.

- Jackendoff, R. (1990). *Semantic Structures*. Cambridge, MA: MIT Press.
- Jansen, H. (2009). Artikel i denne publikation.
- Korzen, I. & Lita Lundquist (red.). (2004). *Sprogtypologi og oversættelse. Endocentriske og exocentriske sprog*. Materialesamling, Handelshøjskolen (CBS).
- Martínez Vázquez, M. (red.). (2003). *Gramática de Construcciones. Contrastes entre el inglés y el español*. Universidad de Huelva.
- Masini, F. (2005). Multi-word expressions between syntax and the lexicon: the case of Italian verb-particle constructions, *SKY Journal of Linguistics*, 18, 145-173.
- Masini, F. (2008). Verbi sintagmatici e ordine delle parole, i M. Cini (red.) *I verbi sintagmatici in italiano e nelle varietà dialettali. Stato dell'arte e prospettive di ricerca*. (Spazi comunicativi – Kommunikative Räume, Vol. 3). Peter Lang, 83-102.
- Michaelis, L.A. (2004). Type Shifting in Construction Grammar: An Integrated Approach to Aspectual Coercion. *Cognitive Linguistics* 15: 1-67.
- Spansk-dansk ordbog. (1988). 2. udgave, 1. oplag. Munksgaard (Munksgaards ordbøger).
- Müller, H.H. (2007). *Nominalkomposition i moderne spansk. En teori om betydningsdannelse*. Disputats. København: Copenhagen Business School Press.
- Narasimhan, B. (1998). *The Encoding of Complex Events in Hindi and English*, BU: Dissertation.
- Pedersen, J. (2009a). The Construction of Macro-events. A typological perspective, i C. Butler & J. M. Arista (red.) *Deconstructing constructions*, Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins, 25-62.
- Pedersen, J. (2009b). Lexical and Constructional Organization of Argument Structure: A Contrastive Analysis, i Jordan Zlatev *et al.* (red.) *Studies in Language and Cognition*, Cambridge: Cambridge Scholars Publishing, 230-245.
- Pedersen, J. The *way*-construction and cross-linguistic variation in syntax. Implications for typological theory, i J. Hudson *et al.* (red.), *Conceptual Spaces and the Construal of Spatial Meaning*, Oxford: Oxford University Press. Under udgivelse.
- Pedersen, J. Reconsidering the role of telicity in Spanish motion events, i H. Boas & F. G. García (red.), *Romance Construction Grammar*, Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins. Under bedømmelse.

- Project Syndicate. 2008. Paralleltjekster (engelsk, spansk, fransk og tysk).
- Simone, R. (1996). Esistono verbi sintagmatici in italiano?, *Cuadernos de Filología Italiana*, 3, Servicio de publicaciones UCM, 47-61.
- Snyder, W. (2001). On the nature of syntactic variation: Evidence from complex predicates and complex word-formation. *Language* 77(2), 324-342.
- Talmy, L. (1985). Lexicalization patterns: Semantic structure in lexical forms, i T. Shopen (red.) *Language typology and syntactic description (vol. 3): Grammatical categories and the lexicon*, Cambridge: Cambridge University Press 57-149.
- Talmy, L. (1991). Path to realization: a typology of event conflation, *Proceedings of the Seventeenth Annual Berkeley Linguistics Society*, 480-519.
- Talmy, L. (2000). *Toward a cognitive semantics*. Vol.1 and 2, MA Cambridge: MIT Press.

